

RTU studiju kurss "Kursu bloks "Darbs ar valodas un runas traucējumiem": Lasīšanas, rakstīšanas, skaitļošanas traucējumi un to korekcijas metodes"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0644
Nosaukums	Kursu bloks "Darbs ar valodas un runas traucējumiem": Lasīšanas, rakstīšanas, skaitļošanas traucējumi un to korekcijas metodes
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Regīna Ogrīņa - Pasniedzējs
Mācībspēks	Mārite Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros studenti iepazīstas ar lasīšanas, rakstīšanas un skaitļošanas traucējumiem, apgūst prasmes, kuras nepieciešamas, lai veiktu korekcijas darbu un uzlabotu skolēnu sekmes.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: sniegt zināšanas par valodas un runas traucējumu radītiem sekundāriem traucējumiem bērnu vispārējā attīstībā, teorētiski un praktiski iepazīstināt ar to korekcijas metodēm, kā arī profilakses iespējām. Uzdevumi: 1. Veidot izpratni par lasīšanas traucējumiem, to noteikšanu un korekcijas darbu. 2. Apkopot informāciju par rakstīšanas traucējumiem, to korekcijas darba virzieniem. 3. Definēt skaitļošanas traucējumus un to korekcijas iespējas. 4. Plānot profilakses darba virzienus lasīšanas, rakstīšanas un skaitļošanas traucējumu gadījumā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba temati un uzdevumi: 1. Sagatavot teorētisku pārskatu par lasīšanas traucējumu iedalījumu. 2. Sagatavot teorētisku pārskatu par rakstīšanas traucējumu iedalījumu. 3. Sagatavot teorētisku pārskatu par skaitļošanas traucējumu iedalījumu. 4. Gatavoties pieredzes apmaiņas semināram. 5. Izveidot vingrinājumu/ uzdevumu komplektu praktiskā darba veikšanai, prezentēt to.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Anspoka Z. Valodu mācības pirmsskolā un sākumskolā. "Zeltarudens", 2013. 2. Kauliņa A., Tūbele S. Lasīšanas traucējumi. "Izdevniecība RaKa", 2012. 3. Liepiņa, S. Speciālā psiholoģija. Rīga: RaKa, 2003. 4. Rubana, I. M. Mācīties darot: interaktīvās mācības. Rīga: RaKa, 2004. 5. Tūbele, S. Disleksija vai lasīšanas traucējumi. Rīga: RaKa, 2008. 6. Tūbele, S. Lasīšanas traucējumi vai disleksija? LU Raksti. 715.sējums. Pedagoģija un skolotāju izglītība. Rīga: Latvijas Universitāte, 2007. 7. Tūbele, S., Lūse, J. Ja skolēns raksta nepareizi... Rīga: RaKa, 2004. 8. Tūbele, S. Skolēna runas attīstības vērtēšana. Rīga: RaKa, 2002. 9. Ušča, S., Ļubkina, V. Pusaudžu ar valodas traucējumiem komunikatīvās kompetences attīstība. Rēzekne, Rēzeknes Augstskola, 2013. 10. Mol, S. E., & Bus, A. G. (2011). To read or not to read: A meta-analysis of print exposure from infancy to early adulthood. Psy-chological Bulletin, 11. Partanen M, Siegel LS. (2013). Long-term outcome of early identification and intervention of reading disabilities. Reading and Writing: Papildu/Additional: 1. Freiberga I., Priede L. Bērns mācās izzināt pasauli. R. SIA Izglītības solī, 2007. 2. Groscale D. Didaktiskās spēles latviešu valodā. Lielvārds, 1999. 3. Hadaņonoka I., Hadaņonoka L. Sociālais pedagogs un bērns ar valodas attīstības traucējumiem.- R.: Rasa ABC, 2002. 4. Irbe I. Iepazīstamo vārdu spēles. Izdevniecība RaKa, 2001. 5. Korna E. Darba burtnīca logopēdijā –RaKa,2003. 6. Zaķe I. Logopēdiskās spēles un vingrinājumi. Rīga, 2000 7. Burden, R. (2008). Is dyslexia necessarily associated with negative feelings of self-worth? A review and implications for future research. Dyslexia 8. Kalman, J. (2008). Beyond definition: central concepts for understanding literacy. International Review of Education, 9. Lipka, O., Siegel, LS (2010) The Improvement of Reading Skills in L1 and ESL Children Using a Response to Intervention (RtI) Model Citi informācijas avoti/Other sources of information: Izglītības un zinātnes ministrija: http://www.izm.gov.lv www.izm.gov.lv Speciālā izglītība Latvijā. www.atvertaskola.iac.edu.lv http://www.logopedi.lv/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšstats par MT iedalījumu.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs

1. Valodas un runas traucējumu radītie sekundārie traucējumi: izziņas darbības, uzvedības un komunikācijas traucējumi. Intelektuālā pasivitāte. Riska faktoru analīze	4	5	2	8
2. Pedagoģiskā procesa organizācija: vajadzību apzināšana, mācību līdzekļu, metožu un paņēmieni izvēle	4	5	2	7
3. Lasīšanas traucējumi, lasītprasmes pārbaude.	3	5	1	7
4. Praktiska nodarbība. Balstoties uz teorētiskajām atziņām, izveidot uzdevumu kompleksu lasītprasmes pārbaudei.	3	5	1	7
5. Rakstīšanas traucējumi, rakstītprasmes pārbaude	3	5	1	7
6. Praktiska nodarbība. Balstoties uz teorētiskajām atziņām, izveidot uzdevumu kompleksu rakstītprasmes pārbaudei.	3	5	1	7
7. Skaitļošanas traucējumi.	3	5	1	7
8. Praktiska nodarbība. Balstoties uz teorētiskajām atziņām, izveidot uzdevumu kompleksu rakstītprasmes pārbaudei.	3	6	1	7
9. Lasītprasmes, rakstītprasmes, skaitļošanas korekcijas darbs.	3	4	1	7
10. Lasītprasmes, rakstītprasmes, skaitļošanas profilakse.	3	4	1	6
Kopā:	32	49	12	70

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Spēj parādīt izglītības zinātņu un speciālās izglītības jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni 2. Ir zināšanas par komunikatīvās kompetences struktūru, attīstības iespējām skolēniem ar valodas un runas problēmām, vērtēšanas kritērijiem un rādītājiem.	Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusijas semināros, izglītības projekta idejas un pieteikuma materiālu izstrāde, eksāmena darba izpilde. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūto zināšanu apjoma un kvalitātes, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.
Prasmes 1. Spēj formulēt un analītiski aprakstīt problēmas un risinājumus skolēnu lasīšanas un rakstīšanas problēmu risinājumam, argumentēti par tām diskutēt 2. Spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, ņemoties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot savu izglītojamo vai citu pedagogu darbu.	Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusijas semināros. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūtās izpratnes un apgūto prasmju kvalitātes, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.
Kompetence 1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt nepieciešamo informāciju. 2. Spēj veidot iekļaujošu, intelektuāli rosinošu un emocionāli drošu izglītojamā mācīšanās un attīstības vajadzībām atbilstošu, uz sadarbību vērstu mācību vidi.	Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusijas semināros, eksāmena darba izpilde. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūto zināšanu apjoma un kvalitātes, apgūto prasmju kvalitātes un attīstītās kompetences, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgi veikts darbs par lasīšanas rakstīšanas, skaitļošanas traucējumiem.	40
Mācību līdzekļu izvēle korekcijas darba veikšanai.	40
Ieskaite rezultāts.	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	